

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Ekonomska geografija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:**

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

4

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti studijskog programa Turizmologija

8. Trajanje / semestar: 1 3**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija/Turizmologija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Dževad Mešanović, vanredni profesor

13. E-mail nastavnika:

dzevad.mesanovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Ciljevi nastavnog predmeta su:

- Opći cilj je upoznati razvoj te položaj i značenje ekonomske geografije u sistemu geografske nauke. Razmatra se koncept, teorijski pristupi i glavni modeli u ekonomskoj geografiji te njihova primjena u geografskim istraživanjima. Ukazati na značenje energetske izvora, trendove potrošnje, geografske posljedice njihovog prostornog rasporeda, probleme održivosti potrošnje. Kroz razradu faktora koji utiču na razvoj pojedinih privrednih djelatnosti, studenti će razumjeti i moći protumačiti procese i probleme u savremenom svijetu. Steći će potrebna predznanja za uspješno praćenje specijalističkih kolegija.

16. Ishodi učenja:

Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi:

- Poznavanje i razumijevanje ekonomsko-geografskih sistema i modela, faktora razvoja, dinamike i strukture lokalnih, regionalnih, nacionalnih i globalne ekonomije;
- Sposobnost tumačenja i diskutiranja relevantnih i aktuelnih ekonomsko-geografskih pojava i procesa;
- Samostalan rad potreban za stručni napredak;
- Stručne kompetencije za prikupljanje, obradu i interpretaciju prostornih podataka u institutima, uredima za planiranje, u državnoj ili lokalnoj upravi ili za nastavak obrazovanja.

Očekivani ishodi učenja na razini predmeta:

- Poznavati geografsku terminologiju, osnovne definicije, koncepte, teorijske pristupe i modele u ekonomsko-geografskim istraživanjima te primijeniti metodologiju ekonomske geografije u geografskim istraživanjima;
- Tumačiti problematiku energije u savremenom svijetu (vrste, prostorni raspored, trendove potrošnje i održivost energetske izvora);
- Razlikovati i tumačiti prostorne sisteme pojedinih ekonomskih djelatnosti;
- Tumačiti dinamiku i diferenciranost procesa tranzicije na globalnoj i regionalnoj razini.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Uvod u ekonomsku geografiju
2. Nova ekonomska geografija
3. Primjena Geografskog informacionog sistema u ekonomskoj geografiji
4. Geografija nove tehnološke revolucije
5. Globalizacija i ekonomska geografija
6. Prirodno-geografski uvjeti razvoja privrede
7. Društveno-geografski uvjeti razvoja privrede
8. Prirodni resursi - pojam i podjela
9. Privredne djelatnosti
10. Poljoprivreda - pojam i podjela
11. Pojam i klasifikacija industrije, uticaj industrije na ekonomski razvoj
12. Razvoj i podjela saobraćaja
13. Osnovni pojmovi turizma; nastanak, faktori i funkcije turizma; turistički resursi, vrste i oblici turizma.
14. Trgovina
15. Globalne integracije

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni.

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave i tekstualna metoda.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad.

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20). Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su 2 puta izostali, 3 boda studenti koji su 3 puta izostali a studenti koji su više od tri puta izostali, a nisu priložili odgovarajuće opravdanje nemaju pravo na bodove.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku cijelog semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Aktivnost studenta se određuje angažmanom u nastavnom procesu, praćenjem i aktivnim učešćem u nastavi na predavanju i vježbama.

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni ili prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od definisanja i objašnjenja pojmova, dopunjavanja, povezivanja i zaokruživanja tačnih odgovora. Svaki tačan odgovor boduje se sa količinom bodova koja isključivo zavisi od težine pitanja. Student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni ili drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Drugi parcijalni test je indentičan prvom parcijalnom testu. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

Obavezna je izrada seminarskog rada na kojem student može maksimalno ostvariti 10 bodova. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku/saradniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno.

Završni ispit se obavlja usmenom ili pismenom provjerom znanja. Provjera obuhvata cjelokupan nastavni sadržaj predavanja i vježbi. Ovom provjerom znanja student može maksimalno ostvariti 50 bodova. Na završnom ispitu student odgovara na pitanja usmenim odgovorom ili testom iz programskog sadržaja nastavnog predmeta, teoretskog karaktera. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student natpolovično odgovori na sva postavljena pitanja. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 boda.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema sljedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 64	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	65 - 74	7	D
Seminarski rad	0-10	75 - 84	8	C
Završni ispit	0-50	85 - 94	9	B
Ukupno	0-100	95 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

1. Manić, E. (2018): Ekonomska geografija. Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu
2. Manić, E. (2013): Ekonomska geografija. Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu
3. Clark, G. L., Feldman, M.P., Gertler, M.S. (2003): The Oxford Handbook of Economic Geography. Oxford University Press
4. Barnes, T. J., Peck, J., Sheppard, E., Tickell, A. (2003): Reading Economic Geography. Blackwell Publishing
5. Jovanović, V. (2002): Globalna geografija. Beograd: Megatrend Univerzitet primenjenih nauka
6. Vrišer, I. (1997): Metodologija ekonomske geografije. Ljubljana
7. Hanink, D. M. (1996): Principles and applications of Economic Geography. New York
8. Tomić, P., Romelić, J., Lazić L. (1996): Ekonomska geografija sveta. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu. Prirodno-matematički fakultet. Institut za geografiju
9. Bilen, M., Kurtek, P. (1988): Ekonomska geografija svijeta. Zagreb: Školska knjiga

22. Internet web reference:

1. <https://www.cia.gov/index.html>
2. <http://ec.europa.eu/eurostat>
3. <http://www.ft.com/global-economy>
4. <http://www.economist.com/sections/economics>
5. World Tourism Organisation - UNWTO, www.e-unwto.org
6. World Travel and Tourism Council - WTTC, www.wttc.org

23. U primjeni od akademske godine:

2022/2023.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

27.09.2022